

krajni šolski svet se mu tem potom prisrno zahvaljujeta. P. Močnik, šolski vodja. A. Steharnik, načelnik.

— Vezava šolskih knjig. Znano je, da pomenjajo broširane ali s slabim materialom vezane knjige potrato denarja. Le poglejmo si n. pr. takozvane trdo vezane jezik. vadnice, prenovljene izdaji Lavtarjevih računov itd., pri katerih že po 1–2-letni rabi spoznaš, da se je razletel renome knjigoveznicke, kakor pa vova košulja. Postledica je, da otrokom marsikateri oskrbnik nerad ali pa sploh več ne kupuje dragih knjig za naslednje šoloobvezne, saj se je pravcu z embrijalno kožo spojena hrbtnica knjige zgložala v cekru samem kar po prvih turah. Trpežnost današnjih šolskih knjig se zdake ne more primerjati z onimi od prejšnjih let. Predvojna vezava preživi 3–4 povoje. Mar bi se za polovico potratenega denarja ne mogla nuditi konzumentom tudi na tem polju prilika za varčenje? Zatorej pozivamo prizade: Nudite nam že vendar enkrat zares trpežen materijal.

— Dobroznan Homanova knjiga »Somatomatologija« je okrašena s 53 slikami v besedilu, zadas, pa ima XXVIII tabel, ki so vsekozi prav lepe, ako izvzamemo rimen poslikana rdeča krvena teleska tabel XXIV. Avtor je nanihal v njej vso glavno slovensko znanstveno terminologijo iz anatomije in fizijologije ter tolmač na zelo omejenem prostoru prav spremo opis človeškega telesa in njegove živilske pojave. Včasih se sicer ne bodo no jezikoslovci ne medicinci strinjali s poslovenjenimi izrazmi. Tako bomo komaj odobravali tvorbo »okusni živec« za nemški »Geschmacksnerv«. Klub tem malenkostim pa je knjiga prava zakladnica slovenskega izrazostva ter velezasužno delo. Ker imamo na univerzi sedaj predavanja o anatomiji in biologiji v slov. jeziku in tudi dosti dobrih jezikoslovcov, bi bila naloga tega našega najvišjega učnega zavoda in kr. zaloge šolskih knjig, da fiksira točno terminologijo v prihodnji izdaji. S tem se bomo oddolžili tudi zaslugam pokojnega dr. Homana za slov. medicinsko terminologijo. Knjigo prav toplo priporočamo.

Učiteljski pravnik.

— Ali je treba za nakazilo 15% poviška osn. pl. po členu 31. urad. zakona posebna prošnja? Tudi za to je treba napraviti enako prošnjo kakor za povišico in je priložiti »rešenje« ter izpisek o služovanju iz osebne popisnice. Kot priloge zadoščajo overovljeni prepisi. Takse prostoto po čl. 128 urad. zakona.

— Razobešanje zastav na javnih poslopjih. Prosvetni oddelek razglaša pod št. 12.822 z dne 7. avgusta 1924: Zastave na drž. poslopjih se smejo razobesiti ob državnih in narodnih praznikih. Državni in narodni prazniki so: 28. junij (Vidov dan), 1. december (Ujedinjenje), 17. december (Rojstni dan Njeg. Vel. kralja), Praznik sv. Cirila in Metoda, to je 24. junij za ljubljansko in mariborsko oblast ni proglašen kot drž. praznik, odnosno nar. praznik. Na teh prvo označenih narodnih in državnih praznikih se mora na vseh poslopjih, v katerih poslujejo državni uradi, razobesiti vsaj ena večja zastava. Pri vseh drugih slavnostih, manifestacijah, narodnih prireditvah itd. smejo gg. sreski poglavari in policijski direktori razobesiti zastave raz svojih uradnih poslopjih samo po izrednem naročilu ali odobrenju velikega župana. V vsakem takem primeru so pa gg. sreski poglavari in g. policijski direktor dolžni, da o tem obveste tudi druge državne urade svojega okraja.

— Kako morajo biti opremljene prošnje, da se upoštevajo. Ministerstvo prosvete kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca opšte odeljenje P. br. 7076, 17. jula 1924. god. u Beogradu. Glavna kontrola u nekolič mahova vračala je Ministerstvu postavljenja činovnika i ostalih drž. službenika, ne upuščajući se u dalja rasmatranja stoga, što uz ukaz ili dekret o postavljanju dotičnih činovnika ili službenika, niso priložena i sva ona dokumenta koja se traže čl. 4. in 12. Zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima gradjanskog reda. Vračajući vsa ta postavljenja glavna kontrola je molila Gospodina Ministra Prosvete za naredjenje, da se tom dosadašnjem praksom prestane, jer je ona usled toga u nemogućnosti da ceni dotično postavljenje, bilo ono ukazno ili dekretno. Usvajajući u svemu ove umerne primedbe Glavne Kontrole, koje su i na zakonu osnovane, a da bi se izbegla izlišnja prepisa, koja ide na uštrb državnih poslova, našao sem se pobudjen da naredim kako načelnicima odeljenja, tako i ostalim višim činovnicima, koji vrše postavljenja, da skrenu pažnju svojem podčinjenom osoblju da strogo vode računa o ovom umerenem zahtevu Glavne kontrole. U isto vreme skreče se pažnja imenovanju gospodi, da kad budu primali molbe za postavljenja, da te molbe i svi prilozi budu u duplikatu. Prepis tih dokumenata ne podležu plačanju takse. Brez ovoga ni jedno se postavljanje

neće podnosi na potpis Gospodinu Ministru, niti ču ga ja potpisati kao ovlaščeno lice. Za neizvršenje ove naredbe biće mi odgovorni dotični činovnici. — Po ovlaščenju Ministra Prosvete za pomočnika: T. Radivojević, s. r.

Naša gospodarska organizacija.

DRUŠTVO »UCITELJSKA SAMOPOMOČ«

ima človekoljuben namen, pritegniti hoče v svoj društveni krog tudi starejše tovariše in tovarišice. Društveni občni zbor v Krškem je dne 9. julija 1924 odobril sledeči predlog: »V društvo »U. S.« vstopajo lahko tudi oni, ki so starci nad 45 let, če plačajo pristojbino kot 45-letniki in pa za toliko let, kolikor imajo nad 45 let, tudi vse zaostale pristojbine, to je smrtni slučaje, letnino in upravnino. Velja pa za aktivne in upokojence. Ta izprenemba pravil naj bi bila le začasna v veljavni enega leta. V tem času bi bila dana prilika vsem, ki so starci nad 45 let, da vstopijo v naše društvo.«

Da si vsak lahko sam izračuna vsa pristopna plačila, podajam tu pregled vseh smrtnih slučajev od 1. 1898. do 31. decembra 1923.

V l. 1899. — 1 smrtni slučaj, 1900. — 3, 1901. — 1, 1902. — 0, 1903. — 3, 1904. — 2, 1905. — 3, 1906. — 1, 1907. — 7, 1908. — 3, 1909. — 2, 1910. — 6, 1911. — 2, 1912. — 3, 1913. — 4, 1914. — 2, 1915. — 1, 1916. — 3, 1917. — 6, 1918. — 4, 1919. — 3, 1920. — 6, 1921. — 6, 1922. — 10, 1923. — 6; v 25 letih 88 smrtnih slučajev.

Tovariš — star 45 let — plača pri vstopu Din 63. Letnina in upravnina znaša Din 3 letno, vsak smrtni slučaj Din 2.

Z gled: Tovariš, star 54 let (45 + 9), bi plačal sledeče pristojbine: Kot 45-letnik Din 63, za 9 let 45 smrtnih slučajev Din 90, za 9 let letnino in upravnino Din 27; skupaj Din 180. Tovariš 70-letnik (45 + 25) plača: Kot 45-letnik Din 63, za 25 let 88 smrtnih slučajev Din 176, za 25 let letnino in upravnino Din 75; skupaj Din 314.

Oglejmo si še drugo stran! Društvo ima zdaj 600 članov, posmrtnina znaša Din 1200. Če vplačam najvišje pristojbine Din 314, sem dal le eno četrtno tega, kar bi danes moji preostali lahko dobili. Ko se pa zviša število članov, se temu primerno zviša tudi posmrtnina. Čim več nas bo, večje podpore bodo prejemali naši preostali. Kdo pa danes ni potreben denarne podpore, zlasti v času nesreče — smrti! Člani pomagajo drug drugemu v najbridejšem položaju, to pa tovariško in nevsišivo. Ne odlašajte s prijavo, da ne bo prepozno!

V skupnosti je moč!

»UCITELJSKA SAMOPOMOČ« V LJUBLJANI

je nepolitično podporno društvo, ki je bilo ustanovljeno v 1. 1898. Ima namen, po smrti društvenikov dati zakonitim dedičem denarno podporo, posmrtnino, ki znaša tolikokrat po Din 2, kolikor je članov. Posmrtnino izplača načelstvo takoj po sprejemu mrtvaškega lista in društvenega sprejemnega lista. Društveniki morejo postati učitelji (profesorji), njihove žene in pa učiteljice vseh javnih in zasebnih šol — od najnižje do najvišje — v kraljevini SHS, ki se niso starci nad 45 let in se izkažejo ob vstopu z zdravniškim certifikatom, da so zdravi. Zdravniški certifikat (potrdilo) je brez koleka.

Društvo ima sedaj 600 članov, posmrtnina znaša Din 1200.

Nanočno vstopivši član plača:

- a) pristopnine v starosti od 20 do 25 let Din 1, od 25–30 Din 5, od 30–35 Din 20, od 35–40 Din 30, od 40–45 Din 50;
- b) vpisnine Din 5;
- c) za zadnji smrtni slučaj Din 2;
- d) letnine in upravnine Din 3;
- e) društvena pravila in poština Din 3.

Starci člani plačujejo letno Din 3 za letnino in upravnino, za vsak smrtni slučaj Din 2 in poštne stroške.

V pismeni prijavi za vstopenje je treba navesti kraj, dan, mesec in leto rojstva, sedanje bivališče in priložiti zdravniški certifikat.

Smrtni slučaji se po § 4. društvenih pravil objavljajo v učiteljskih oglasih, člani pa dobe obenem od uprave položnice, na katerih so napisani zapadli zneski.

Vabimo Vas k obilnemu pristopu v društvo, da bo društveni prispevek posmrtnina — v slučaju smrti najdražje-

ga bitja tem večji in izdatnejši; izdatki te vrste so v vsaki družini prej ali slej neizogibni.

— g Darovi za »Učiteljski konvikt«. B. Fegic, učitelj v Ljubljani, mesto venci na grob vrlemu tovarišu in iskrenemu prijatelju Jakobu Dimniku, 100 Din; Josip Tori, učitelj v Trbovljah - Vode, mesto venci na grob svojemu velikemu dobrotniku Jakobu Dimniku, 100 Din. Današnji izkaz 200 Din; zadnji izkaz 22.920 Din; skupaj 23.120 Din.

— g Učiteljski dom v Mariboru. Darila: Ludovik in Tončka Šijanc iz Razvanja pri Mariboru darujeta v počasenje spomina blagopokojnega tovariša Martina Šalamuna 50 Din. — Namesto venci na grob materi tovarišice Ane Ambruš darovali za »Učiteljski dom« po 50 Din: Tomaž Stani, Ivan Šeško in Valentina Logar, učit. v Rušah, 150 Din. Iskrena hvala! — M. Kožuh, blagajnik.

REZERVNI SKLAD prostovoljni organizacijski davek.

VIII. izkaz:

Blagajniško stanje po VII.	
izkazu	4357.56 Din
Petrič Angela, Barje	10.—
Cizelj Marica, Sv. Barbara	10.—
Učiteljstvo šole v Radečah	55.—
Benedičič Slava, Šmarjeta	5.—
Demšar Mira, Šmarjeta	5.—
Demšar Ivan, Šmarjeta	5.—
skupaj	4447.56 Din.
Iskrena hvala!	Upriavnik.

Izredno učinkujoče zdravilo proti vsem vrstam revmatizma.

Po vojni se je med našim narodom zelo razpasel revmatizem. Mnogi bolniki pa ne vedo, da se ta bolezen lahko hitro ozdravi z zdravilom Radio - Balsamica dr. Rahlejava. Že v Rusiji je dr. Rahlej posvetil proučevanju tega zdravila največjo pozornost in je njegovo delo rodilo do danes lepe uspehe. Dr. Rahlejevo zdravilo je rodilo že prvi dve leti v Sloveniji izredno lepe rezultate in je to zdravilo priznano kot najboljše sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Njegovo izredno zdravilno moč dokazujejo potrdila profesorjev in nebrjona zahvalna pisma ozdravljenih bolnikov. Radio-Balsamica čudovito hitro deluje, ne pušča nikakih sledov na koži in prav nič ne škoduje srcu. Dve do tri steklenice zadostujejo za ozdravljenje še tako zastarele bolezni te vrste.

Zdravilo izdeluje in prodaja laboratorij Radio - Balsamica dr. Rahlejava v Beogradu, Kosovska ulica 45.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabilo:

= UCITELJSKO DRUŠTVO ZA SVETOLENARŠKI OKRAJ zboruje v

sredo, dne 8. oktobra 1924 v Sv. Lenartu v Slov. gor. ob 10. uri s sledenim dnevnim redom: 1. Zadnji zapisnik. 2. Porocilo delegata pokrajinske skupščine UJU pov. Ljubljana v Krškem. 3. Društvene zadeve. 4. Vpliv celic na razvojno teorijo s posebnim ozirom na prirodopis. 5. Predlogi. Pridite polnoštevilno! — Odbor.

= UCITELJSKO DRUŠTVO ZA OKR. DOL. LENDAVA — zboruje dne 11. oktobra ob 10. uri v Dobrovniku. Dnevni red: Porocilo o določenih odborov. Drugi društvene zadeve. — Predsednik.

= SAVINJSKO UCITELJSKO DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ zboruje v četrtek, 2. oktobra t. l. ob 14. uri na Gomilskem. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Porocilo o pokrajinski skupščini v Krškem — poda tov. Zdolsek B. 4. Porocilo o državnih skupščinah v Dubrovniku — poda tov. J. Ahtikova. 5. Predlogi, nasveti in slučajnosti. — Udeležba obvezna. Odsotnost se mora opravičiti. — Zdolsek, t. č. predsednik.

= UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ zboruje v soboto, dne 4. oktobra t. l. ob 10. uri v malih dvorani »Narodnega doma« v Mariboru. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. a) Porocilo tov. Vauda o pokrajinski skupščini v Krškem, b) tov. Šijanca o glavni skupščini v Dubrovniku. 4. »Kako naj praznujemo narodne in državne praznike, da obudimo v mladini patriotska čustva«, podava tov. Knaflč. 5. Predlogi in slučajnosti. — Eno uro pred zborovanjem odborova seja v restavraciji »Narodnega doma«. — Pri tej priliki vabim vse cenjene tovariše(-ice), ki so na novo došli v naš okraj, da vstopijo v naše društvo. Nihče ne sme biti neorganiziran. Kdor prezira nas, dobilo je zaognilo. V slogi je moč! — Šijanc, tajnik.

= KRANJ. UCITELJSKO DRUŠTVO zboruje v soboto, dne 4. oktobra dopoldne ob 9. uri v Kranju. Dnevni red: J. Mihelčič, nadučitelj Selca in J. Čuk, učitelj Kranj, poročata o tem določenih od prosvetnega oddelka. R. Horvat, učitelj Škofja Loka; Pokrajinska skupščina v Krškem, Slučajnosti.

Odbor.

= UCITELJSKO DRUŠTVO Za KONJIŠKI OKRAJ zboruje v soboto, dne 4. oktobra 1924 ob 10. uri v deški soli v Konjicah. Vzpored: 1. Šega - Mayer: Tyršev telovadni sistem; praktične vaje po učencih. (Nastop v telovadnici). 2. Zapisnik, 3. Dopisi. 4. Porocilo a) o pokrajinski skupščini v Krškem; poročata tov. Bercé; b) o glavni skupščini UJU v Dubrovniku; poročata tovarišici Bezlj-Tomažič. 5. Iz vprašalne skrinjice. 6. Slučajnosti. Tovarišica blagajničarka prosi tem potom vse cenjene tovariše(-ice), ki so na zaostanku s članarino, da jo povravnajo v najkrajšem času ter opozarja istočasno na svoječasni društveni sklep vse šolske vodje, naj ti pobirajo društveno članarino pri podrejenem učiteljsku in jo redno mesečno odpošiljajo društveni blagajni. Poverjenica Sloven-

